

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

k dostavení toho Žida je přivésti nemůže pro zlost úst a nectných slov.

Ne nadarmo jsem jednoho ze starších karabáčem vyplatil a jestli se jim nějaká uzda neučiní, stále zaneprázdnění s nimi bude.

Ke konci pak svého dopisu ještě připojil tuto poznámku: chtěli mne dary obmyslně sobě koupiti, abych jim folk větší pustil a je tak v ostrosti neměl, byli však i s tím nepřijemně odbytí.

Někdy na podzim r. 1677 došla na kancelář lnářskou zpráva, že zdejší Židé přespólní Židy umrlé obzvláště ze Sedlice nočním časem do K. k pohřbu přijímají. I dal hejtman Židy předvolati a tak činiti jim přísně zakázal, s tím doložením, že se toho dočinili nevědouce jak kterak té moci od nich se dočiněné na nich dostí k trestání a pokutě přivésti.

Hrabě pak Černín ještě doložil k této zprávě hejtmánově:

Židy přespólní pochovávati na hřbitově židovském při městysi K. žádným způsobem nedovolují pod skutečnou pokutou, nebo skrze takové nejsnáze by se nemoc na panství vtrousiti mohla, která by se rozmnožila a panství ke škodě byla, nemají se žádní jinší nežli sami pod šosem v K. a na panství mém zůstávající Židé tam pochovávati.

R. 1686 vzrostl počet Židů kasejovických na 14 párů.

V r. 1695 zůstávali již v 6 domech a během let zakoupili sobě ještě jiné 4 a v jednom domě bydleli společně s křesťany.

Dle gruntovní knihy lnářské z r. 1695 bydleli zde tito Židé:

1. Dědici Mentpergrovští prodali svůj domek zvaný Karasovský r. 1687, který na obecním místě stojí a na němž také někdy Žid bydlel, Jakubu H e r z k o v i, Židu, za 40 zl., pole pod 4 strychy a louka na jeden vůz sena ty Židovi patřily.

2. Naproti tomu bude Žid povinen k obci každoročně kontribuci platiti 3 zl. mil. vrchnosti dle obyčeje 6 dní ženní roboty vypravovati, ouroky, patřící do důchodu vrchnostenského odvozovati.

Více k obci mimo od starodávna ouroku obecního, za lovení rybníkův obecních, též místo chování vojáků, bude týž Žid povinen ročně složiti 1 zl. 3 kr. A tak sedí v zaplaceném a nemá žádný nic na tom domku co povyhledávati.

Poplatek z krámů.

R. 1717 zavázali se smlouvou dva Židé, že budou k obci kasejovické odváděti každoročně z míst neb krámů 7 knih dobrého papíru, aby na místech jim vykázaných o jarmarcích aneb trzích své krámské zboží svobodně prodávati mohli.

Židé v Kasejovicích r. 1719.

1. Marek Samuel, z rodu Jakub, obch. peřím a plátnem. Členů 6.

2. Löbl Samuel, z rodu Jakub, rodák zdejší, 5 členů.

3. Abraham Písecký, z rodu Ruben, sklenář, 8 členů, rodák zdejší.

4. Israël Berlík, z rodu Jakub, koňský handlír, 4 čl.

5. Herztgy Berlík, z r. Mojžíš, 5 čl., koňský handlír, rodák zdejší.

6. Mojžíš Tayschl, z r. Levy, koňský handlír a peřím. Bydlel v Kasejovicích 21 let.

7. Markus Hartti, z r. Aron, 3 čl., obch. peřím, rodák zdejší.

8. Samuel Mates, rodák, 3 členi.

9. Tomáš Lebl, z r. Levi, obch. peřím, 4 čl., rodák.

10. Josef Mates, rodák, z r. Levi, obch. peřím.

11. Šťastný Řesanský, z r. Benjamin, rodák, obch. kožemi a plátnem, 2 čl.

12. Jakub Markus, obch. peřím, z r. M., bydlí zde 35 let.

13. Heřman Leder, z r. Levi, bydlí zde 23 let, 2 čl.

14. Heřman Samuel, rodák, z r. Levi, obch. peřím a vlnou, 11 čl.

15. Herschl Mates, rodák, z r. Isak, 3 čl., obch. peřím.

16. Elias Herschl, obchodník peřím, rodák, 3 čl.

17. Jakub Písecký, z r. Jakub, sklenář, 3 čl., bydlí zde 40 let.

Suma členů 75.

Synagoga (vnějšek)

Založení nového židovského města.

Na Židy, pokud bydleli společně s křesťany, docházely na vrchnost stále stížnosti. Mezi nimi stěžoval si také zdejší kaplan Ant. Pánek na ně, jak se neslušně chovali, když šel jednou k nemocnému, a jak na něho pokřikovali.

Pro takové a zajisté ještě jiné pohoršení, které spolubydlení Židů s křesťany způsobilo, nařídil hrabě Clary, tehdejší poručník dítek Kuniglovských, aby Židé zůstávali odděleně od křesťanů a za tou příčinou poslal svého Buchhaltera Bartoloměje Wurnera s lnářským hejtmánem Matějem Forstmajerem do K., aby vyhledali vhodné místo, kde by Židé byli sami pro sebe. I ustanoveno jest jim za obydlí místo na obecních gruntech pod rybníkem pivovarským. Místo to bylo původně 474 sáhů dlouhé a tolikéž široké. Na tomto místě postaveno původně, tuším, jen 6 domků, kterýžto počet vzrostl během let na 13. A tyto domky dřevěné, šindelem a došky kryté, vykázány Židům za obydlí. Takovým způsobem povstalo tak zvané židovské město asi v letech 1726. Toho roku bydlelo v žid. městě 25 mužských Židů.

R. 1763 žid. obec, majíc k tomu dobrý zřetel, že jedné každé obci na tom nejvíce záleží, aby pro etnostné zvedení dítek jedno místo pro vystavení domu, v němž by Boha znáti, jemu sloužiti, sebe pro dobré obecné a k svému budoucímu dobrému a prospěchu cvičili, v y k á z a n é b ý t i m o h l o, usnesla se k zachování svého starozákonního náboženství na svůj náklad nejenom svou židovskou synagogu nad čtyřmi domky v prostředku města žid. vyzdvihnouti a vystavěti a uvnitř krásnou malbou, lampami a jinými po-